

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

Nina Alander

**Riksförbundet för Barn, Unga och
Vuxna med utvecklingsstörning, FUB**

**REMISSVAR
2018-01-09**

Socialdepartementet

Remiss – Enhetliga priser på receptbelagda läkemedel (SOU 2017:76).

Riksförbundet FUB är en intresseorganisation som arbetar för att barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning ska kunna leva ett gott liv. Vi är cirka 26 500 medlemmar i 150 lokalföreningar runt om i landet. Personer med utvecklingsstörning och deras anhöriga är medlemmar i FUB liksom många andra som delar vår grundsyn.

Sammanfattning

Riksförbundet FUB välkomnar och ställer sig bakom Nya apoteksmarknadsutredningens delbetänkande gällande förslag på att reglera marginalen och utforma enhetliga försäljningspriser på landets apotek för att även personer med utvecklingsstörning ska uppnå en god hälsa och en vård på lika villkor som för hela befolkningen till följande bakgrund:

Personer med utvecklingsstörning har i regel en nedsatt autonomi, ökad medfödd sårbarhet¹ för fysiska och psykiska sjukdomar jämför med alla andra oavsett funktionsnedsättning eller inte, saknar kunskap kring sjukdomar/självundersökningar vilket innebär att de är en stor grupp patienter som är beroende av läkemedel. Även om ett visst läkemedel inte ingår i förmånerna så kan det för denna målgrupp ändå vara angeläget för den individuellt enskilde patientens hälso- och sjukdomsperspektiv att införskaffa detta.

Personer med utvecklingsstörning har till följd av sin funktionsnedsättning i regel inte möjlighet att jämföra apotekens priser på läkemedel på lika villkor som personer utan kognitiva funktionsnedsättningar. Att som utredningen skriver att det dessutom kräver tre olika jämförelser eller kontroller och förstå resultaten av dessa innebär att personer med utvecklingsstörning helt utesluts från att göra jämförelser av apotekens priser. Det finns inte heller någon samlad information om priser och även om detta fanns skulle troligtvis den informationen ändå inte vara tillgänglig för denna målgrupp.

SCB:s statistik som visar på att en 24-årig man i LSS-boende går minus med 2.283 kronor per månad. Den genomsnittliga inkomsten för personer i personkrets 1 med insatser enligt LSS och/eller med assistansersättning uppgick till cirka 123.000 kronor per år under 2014 vilket understiger gränsen för relativ fattigdom, som då var 129 600 kronor (SOU 2017:43 s. 150). Betydande skillnader i priser för läkemedel som ligger utanför förmånerna och avsaknaden av att kunna göra

¹ Statens folkhälsoinstitut, Öie Umb-Carlsson, *Studier om hälsa för personer med utvecklingsstörning* (2008).

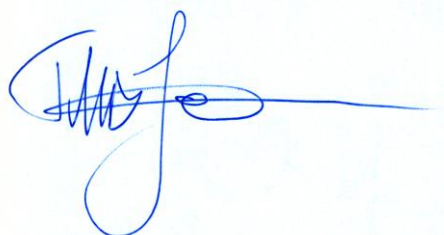
prisjämförelser kan därmed sägas särskild drabba personer med utvecklingsstörning ur ett ekonomiskt samt hälso- och sjukdomsmässigt perspektiv.

Riksförbundet FUB föreslår att det under problemkategorierna under punkt 2 läggs till ”risker kopplade till enskilda patienters agerande” **till följd av t.ex. en funktionsnedsättning...** ”krångligt” **eller i vissa fall omöjligt..** ”och svårt” **eller i vissa fall omöjligt..**

Jämlik hälso- och sjukvård innebär att bemötande, vård och behandling ska ges på lika villkor för alla oavsett t.ex. funktionsnedsättning.² Det är viktigt att kompletterande kunskaper och insatser finns hos hälso- och sjukvården för att överhuvudtaget kunna komma upp på en nivå där man kan tala om behandling och bemötande på lika villkor.

Överlämningen av ansvaret från landstinget för LSS till kommunerna har lett till stora brister inom hälso- och sjukvårdsområdet för alla personer med utvecklingsstörning. När kommunerna blev huvudmän för LSS övergick hälso- och sjukvården, inklusive habiliteringsansvaret från landstinget till kommunerna. Läkartillsyn och läkarvård ansvarar däremot landstinget fortfarande för idag. Under omsorgslagens tid fanns det därutöver utfärdade riktlinjer från Socialstyrelsen som reglerade regelbundna läkarbesök, hälsokontroller och tillsyn över läkemedelsutdelning för personer med utvecklingsstörning. När det gäller utskrivna läkemedel så är det MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska) i kommunen som är ansvarig. Men hur det faktiskt har gått sedan ansvaret övergick till kommunerna kan man se i skrämmande lägesrapporter från Socialstyrelsen till exempel.

För Riksförbundet FUB

Thomas Jansson

Ordförande

Riksförbundet för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning (FUB)

² Uppdrag om delmål m.m. inom ramen för ”En strategi för genomförande av funktionshinderpolitiken 2011-2016. Delrapportering av regeringsuppdrag. Dnr. 599/2014. Folkhälsomyndigheten 2015. Socialstyrelsen - *Tillståndet och utvecklingen inom hälso- och sjukvård och socialtjänst (2015)*.